

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 2Sžfk/56/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1016201657
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Valašiková
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:1016201657.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Valašikovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Mališovej a prof. JUDr. PhDr. Petra Potáscha, PhD., v právnej veci žalobcu (sťažovateľ): SUNDERMANN s.r.o., so sídlom Opavská 10, 831 01 Bratislava, IČO: 17 309 255, právne zastúpený: JUDr. Laura Bíróová, advokátka, so sídlom Klincová 37/B, 821 08 Bratislava, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, so sídlom Lazovná 63, 974 01 Banská Bystrica, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č.: 103475164/2016 zo dňa 11.07.2016, konajúc o kasačnej sťažnosti žalobcu proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 5S/175/2016-69 zo dňa 06.06.2017, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 5S/175/2016-69 zo dňa 06.06.2017 sa m e n í tak, že rozhodnutie žalovaného č. 103475978/2016 zo dňa 11.07.2016 a rozhodnutie Daňového úradu Bratislava č. 102942452/2016 zo dňa 14.04.2016 sa z r u š u j ú a vec sa v r a c i a žalovanému na ďalšie konanie.

Sťažovateľovi sa p r i z n á v a voči žalovanému právo na plnú náhradu trov kasačného konania i konania pred krajským súdom.

o d ô v o d n e n i e :

I.

Konanie na krajskom súde

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej ako „krajský súd“ alebo „správny súd“) rozsudkom č.k. 5S/175/2016-69 zo dňa 06.06.2017 (ďalej ako „rozsudok“) zamietol žalobu žalobcu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č.: 103475978/2016 zo dňa 11.07.2016 a zároveň rozhodol tak, že žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

2. Krajský súd dospel k záveru, že argumentácia žalobcu je v celom rozsahu nedôvodná. Osobitne poukázal na to, že riadne zaúčtovanie dokladov je len jednou z hmotnoprávnych podmienok na uznanie nároku na odpočítanie dane, avšak daňové, príp. iné doklady (napr. CMR, kúpne zmluvy a pod.) však ešte nepreukazujú, že vzniklo právo na odpočítanie dane. Krajský súd osobitne podčiarkol, že daňové doklady musia byť odrazom reálneho plnenia.

3. Z hľadiska materiálneho, krajský súd poukázal na to, že správca dane nespochybňoval v priebehu daňovej kontroly existenciu tovaru, ale tvrdenie žalobcu, že tovar dodala spoločnosť AGRODREVO, s.r.o. a zistil, že p. T. sa stal konateľom spoločnosti AGRODREVO s.r.o. od 15.12.2012, ktorý uviedol, že od kedy sa stal konateľom spoločnosti, reálne za ňu nekonal, nevyvíjal žiadnu činnosť, ani nevystavoval účtovné ani iné doklady, nepodával a nepodpisoval daňové priznania. Spochybnil niektoré listiny tvoriace spis,

resp. že je na nich jeho podpis (plnomocenstvo).

4. Podľa názoru krajského súdu orgány verejnej správy kvalifikovane spochybnili aj tvrdenie žalobcu o úhrade dodávok tovarov za kontrolované obdobie (čo malo byť realizované najmä započítavacími úkonmi). Celkovo sa krajský súd stotožnil s tým, že vo veci nebolo preukázané uskutočnenie zdaniteľného plnenia, pričom preukázanie tohto predpokladu pre odpočítanie DPH je vecou podnikateľského rizika žalobcu. Pri uzatváraní obchodov si mal žalobca dostatočne zistiť a overiť dôveryhodnosť svojho zmluvného partnera, inak sa vystavil riziku neuznania takýchto výdavkov za daňové výdavky.

5. V súhrne krajský súd uviedol, že neboli zistené žiadne také porušenia všeobecne záväznej právnej úpravy zo strany orgánov verejnej správy, ktoré by odôvodňovali vyhovieť žalobe, a preto krajský súd rozhodol o zamietnutí žaloby ako nedôvodnej (§ 190 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok - ďalej ako „SSP“).

II.

Kasačná sťažnosť, vyjadrenie k nej

6. Proti rozsudku krajského súdu podal včas kasačnú sťažnosť žalobca (ďalej ako „sťažovateľ“), ktorý ju odôvodnil ustanovením § 440 ods. 1 písm. h) SSP, t.j. tým, že krajský súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu a ustanovením § 440 ods. 1 písm. g) SSP, t.j. tým, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci.

7. Sťažovateľ poukázal na rozhodovaciu prax Súdneho dvora EÚ vo veciach dane z pridanej hodnoty (C-80/11, C-285/11, C-18/13), ako aj na niektoré rozhodnutia kasačného súdu, ktoré považoval vo veci za relevantné (sp. zn. 3Sžf/66/2014, 3Sžf/1/2010), ako aj na to, že skutkový stav nebol orgánmi verejnej správy zistený dostatočne a krajský súd uplatnil nesprávny výklad právnych noriem, ak dospel k záveru, že tomu tak bolo.

8. Sťažovateľ namietal, že krajský súd vo veci chránil len fiškálne záujmy štátu, ale neprihliadal na porušenie práv a oprávnených záujmov žalobcu, pričom poukázal najmä na porušenie zásad daňového konania - najmä zásady zákonnosti.

9. Podľa názoru sťažovateľa krajský súd v rámci rozhodovania vo veci bez ďalšieho akceptoval zistenia orgánov verejnej správy, že zdaniteľný obchod neprebehol spôsobom tvrdným sťažovateľom a že sťažovateľ zároveň v tomto smere neunesol dôkazné bremeno preukázania prijatia zdaniteľného obchodu, pričom pri posudzovaní tejto otázky krajský súd podľa názoru sťažovateľa vôbec neprihliadal na rozhodovaciu prax Súdneho dvora EÚ, resp. kasačného súdu.

10. Ďalej namietal, že krajský súd sa pri rozhodovaní vo veci neriadil § 140 SSP, podľa ktorého vo veciach toho istého žalobcu a totožného predmetu konania, ktoré už boli predmetom konania pred správnym súdom, v odôvodnení každého ďalšieho rozsudku správny súd poukáže už len na totožný rozsudok, príp. stručne zopakuje jeho dôvody. Osobitne sťažovateľ poukázal na to, že za iné mesiace tvoriace predmet tej istej daňovej kontroly iné senáty toho istého krajského súdu rozhodli tak, že žalobe vyhovel (sp. zn. 6S/192/2016 a sp. zn. 6S/193/2016), čím malo dôjsť k porušeniu zásady rovnakého rozhodovania v rovnakých veciach, resp. zásady predvídateľnosti súdneho rozhodnutia.

11. Z vyššie uvedených dôvodov sťažovateľ navrhoval, aby kasačný súd zrušil rozsudok krajského súdu a aby mu vec vrátil na ďalšie konanie alebo aby zmenil rozsudok krajského súdu tak, že zruší rozhodnutie žalovaného aj prvostupňové rozhodnutie a že vec vráti žalovanému na ďalšie konanie. Zároveň navrhol, aby kasačný súd rozhodol aj o trovách kasačného konania.

12. Ku kasačnej sťažnosti sa podaním zo dňa 18.10.2017 doručeným krajskému súdu dňa 20.10.2017 vyjadril žalovaný, ktorý navrhol kasačnú sťažnosť zamietnuť. Mal za to, že skutkový stav veci bol zistený dostatočne. Poukázal na to, že bolo povinnosťou sťažovateľa dostatočne verifikovať svojich dodávateľov a nesplnenie si tejto povinnosti následne môže viesť k tomu, že mu nebude priznané právo na odpočítanie DPH, k čomu v súdenom prípade aj došlo. Žalovaný dal do pozornosti kasačného súdu skutočnosť, že činnosť spoločnosti AGRODREVO, s.r.o. bola preverovaná aj orgánmi činnými v trestnom konaní. Podľa názoru žalovaného, nie je pravdou, že by v rámci

rozhodovania krajský súd prihliadal len na fiškálne záujmy štátu, keď na strane druhej sťažovateľ v texte kasačnej sťažnosti neuviedol akým konaním daňových orgánov boli porušené jeho práva. Namietal, že sťažovateľ neuviedol ani to, v čom presne malo spočívať nesprávne právne posúdenie veci krajským súdom. Žalovaný v závere nepopiera, že vo veciach sp. zn. 6S/192/2016 a sp. zn. 6S/193/2016 (Krajský súd v Bratislave) došlo k zrušeniu rozhodnutí orgánov verejnej správy a k vráteniu vecí na ďalšie konanie žalovanému, ale deklaruje, že proti obom rozsudkom krajského súdu podal kasačnú sťažnosť. Namietal, že by rozhodnutie senátu krajského súdu (5S) rozhodujúcemu v tejto veci bolo nezákonné z dôvodu, že dospel k inému záveru ako senát 6S, keď toto označil za tzv. overruling a postup prípustný podľa § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

13. Vyjadrenie žalovaného bolo právnenému zástupcovi sťažovateľa doručené dňa 19.06.2018 („na vedomie“).

III.

Konanie na kasačnom súde, stručný opis administratívneho konania

14. Prejednávaná vec bola dňa 30.08.2018 predložená Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky - ako súdu príslušnému na konanie a rozhodnutie - podľa právnej úpravy účinnej k danému dňu. Na Najvyššom súde Slovenskej republiky bola vec náhodným výberom pridelená na rozhodnutie senátu 2S - sp. zn. 2Sžfk/56/2018. S účinnosťou ku dňu 1. augusta 2021 (§ 101e ods. 1 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov) začal svoju právomoc vykonávať Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, pričom k tomuto dňu prešiel z Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na Najvyšší správny súd Slovenskej republiky výkon súdnictva vo všetkých veciach, v ktorých je od 1. augusta 2021 daná právomoc Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (čl. 154g ods. 4 a 6 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s § 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Prejednávaná vec bola preto zo zákonných dôvodov podľa predchádzajúcej vety náhodným výberom pridelená na rozhodnutie kasačnému senátu 4S Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (ďalej ako „kasačný súd“ alebo „najvyšší správny súd“), ktorý o nej rozhodol v zložení uvedenom v záhlaví tohto rozhodnutia (pod pôvodnou spisovou značkou - (24S) 2Sžfk/56/2018).

15. Pred rozhodnutím vo veci samej sa kasačný súd oboznámil s obsahom administratívneho spisu, pričom zistil, že dňa 23.04.2015 bola u sťažovateľa začatá daňová kontrola (DPH) za zdaňovacie obdobie marec 2013 až marec 2014. Z predmetnej daňovej kontroly bol dňa 08.03.2016 vyhotovený protokol (102680278/2016), ktorý zahŕňal zistenia aj za mesiac apríl 2013, t.j. za mesiac tvoriaci predmet tohto súdneho konania. Na str. 7 predmetného protokolu sa uvádza zistenie správcu dane, podľa ktorého bol u sťažovateľa za mesiac apríl 2013 identifikovaný u sťažovateľa rozdiel na dani z pridanej hodnoty v sume 107,73 Eur. Správca dane predmetnú DPH z faktúry č. 34/2013 neuznal, keď dospel k záveru, že predmetné plnenie nebolo uskutočnené a vystavená faktúra je účelová. Na tomto zistení bolo následne vo vyrubovacom konaní vydané prvostupňové rozhodnutie s rozdielom na DPH v sume 107,73 Eur a rozhodnutím žalovaného bolo toto prvostupňové rozhodnutie správcu dane potvrdené.

16. Počas konania na kasačnom súde, doručil sťažovateľ k tejto veci písomné podanie zo dňa 09.12.2019 (doručené Najvyššiemu súdu SR dňa 16.12.2019), v ktorom poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 22.10.2019 - sp. zn. 1Sžfk/51/2017. V predmetnom podaní sťažovateľ uviedol, že rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Sžfk/51/2017 bola zamietnutá kasačná sťažnosť sťažovateľa (žalovaný v tomto konaní) proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 6S 192/2016 zo dňa 15.02.2017. Predmetným rozsudkom krajský súd zrušil rozhodnutia orgánov verejnej správy viažuce sa k daňovej kontrole sťažovateľa (v tejto veci), resp. k následnému vyrubovaciemu konaniu - konkrétne k rozdielu dane (DPH) za mesiac jún 2013. Sťažovateľ tým poukázal na to, že kasačný súd zamietol kasačnú sťažnosť žalovaného, ktorý napadol rozsudok krajského súdu zrušujúci rozhodnutia orgánov verejnej správy vo vyrubovacom konaní (za mesiac jún 2013).

17. V priebehu konania na kasačnom súde v tejto veci, doručil sťažovateľ k veci sp.zn. 2Sžfk/56/2018 ďalšie podanie označené ako „právna vec žalobcu S U N D E R M A N N s.r.o. proti žalovanému Finančné riaditeľstvo SR o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného sp. zn. Krajského súdu v Bratislave 5S 175/2016 - kasačná sťažnosť sťažovateľa SUNDERMANN, s.r.o. sp. zn. 2 Sžfk 56/2018 - oznámenie“. Predmetné podanie sťažovateľa

zo dňa 23.06.2021 bolo kasačnému súdu doručené dňa 29.06.2021, pričom jeho obsahom je informácia sťažovateľa, že veľký senát Najvyššieho súdu SR vo veci 1Vs/1/2020 rozhodol vo veci kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 6S/193/2016-59 (v znení opravného uznesenia zo dňa 07.01.2019) tak, že kasačnú sťažnosť žalovaného zamietol a žalobcovi priznal náhradu trov kasačného konania.

18. Kasačný súd rozhodujúci v tejto veci poukazuje na to, že rozsudkom č.k. 6S/193/2016-59 zo dňa 15.02.2017 rozhodol krajský súd na základe žaloby sťažovateľa v tejto veci (SUNDERMANN s.r.o.) tak, že rozhodnutie žalovaného, ako aj správcu dane viažuce sa k tej istej daňovej kontrole, avšak za mesiac december 2013, zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal kasačnú sťažnosť žalovaný (Finančné riaditeľstvo SR) a táto kasačná sťažnosť bola rozsudkom veľkého senátu Najvyššieho súdu SR zamietnutá (sp. zn. 1Vs/1/2020 zo dňa 18. mája 2021).

19. Najvyšší správny súd v prvom rade poukazuje na to, že už v rámci konania na krajskom súde o prieskum zákonnosti rozhodnutí žalovaného (viažucich sa k daňovej kontrole sťažovateľa podľa textu tohto rozsudku - pozri vyššie) vznikali medzi jednotlivými senátmi krajského súdu rozdiely. Kým senáty 5S a 1S krajského súdu správne žaloby sťažovateľa (pôvodne žalobcu na krajskom súde) zamietli (zdaňovacie obdobia marec 2013, apríl 2013, júl 2013, november 2013, január 2014), senát 6S krajského súdu (zdaňovacie obdobie jún 2013 a december 2013) správnym žalobám vyhovel, rozhodnutia orgánov verejnej správy zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

20. Táto dvojkoľajnosť rozhodovania bola prítomná aj v rámci rozhodovania kasačného súdu. Senáty 10S a 6S kasačného súdu zamietli kasačné sťažnosti žalobcu (sťažovateľ v tejto veci) proti rozsudkom správneho súdu o zamietnutí jeho správnych žalôb, senát 1S kasačného súdu zamietol kasačnú sťažnosť žalovaného proti rozsudku, ktorým správny súd zrušil rozhodnutia daňových orgánov oboch stupňov.

21. Vzhľadom na uvedenú nejednotnosť rozhodovania kasačného súdu v predmetnej veci (tí istí účastníci konania a identický predmet konania, avšak rozdielne zdaňovacie obdobia), senát 8S kasačného súdu, ktorý rozhodoval o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 6S/193/2016-59 zo dňa 15. februára 2017 (v znení opravného uznesenia zo dňa 7. januára 2019) predložil vec na rozhodnutie veľkému senátu kasačného súdu. Krajský súd rozsudkom v uvedenej veci zrušil rozhodnutia oboch daňových orgánov a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

22. Kasačná sťažnosť sťažovateľa (žalovaný v tomto konaní) bola rozsudkom veľkého senátu kasačného súdu (sp. zn. 1Vs/1/2020 zo dňa 18. mája 2021) zamietnutá. Veľký senát kasačného súdu tak potvrdil vecnú správnosť a zákonnosť rozsudku krajského súdu vo veci 6S/193/2016-59 zo dňa 15. februára 2017 (v znení opravného uznesenia zo dňa 7. januára 2019), ktorým tento rozhodnutia oboch daňových orgánov zrušil a veci vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

IV.

Právne posúdenie veci kasačným súdom (postup podľa § 464 SSP)

23. Vzhľadom na skutočnosť, že vec, o ktorej rozhoduje senát 4S kasačného súdu v tejto veci je obdobnou vecou vo vzťahu k tým veciam, o ktorých už rozhodovali iné senáty kasačného súdu (tí istí účastníci konania a identický materiálny základ prieskumu). Veľký senát kasačného súdu, rozsudkom vo veci sp. zn. 1Vs/1/2020 zo dňa 18. mája 2021 odstránil dvojkoľajnosť rozhodovania kasačného súdu v daných veciach. V súlade s § 464 SSP odkazuje kasačný súd na právne posúdenie veci veľkým senátom kasačného súdu, ktorého právny názor je relevantný aj pre rozhodnutie senátu kasačného súdu v tejto veci.

24. Senát kasačného súdu rozhodujúci v tejto veci poukazuje na odseky 32. až 41. rozsudku veľkého senátu kasačného súdu - sp. zn. 1Vs/1/2020 zo dňa 18. mája 2021:

„32. Medzi účastníkmi konania a ani medzi konkurujúcimi si senátmi kasačného súdu nie je spor o tom, že daňový subjekt (v prejednávanej veci žalobcu) zaťažuje v daňovom konaní dôkazné bremeno na preukázanie splnenia podmienok pre odpočítanie dane, najmä v tom zmysle, že sa zdaniteľný obchod

uskutočnil tak, ako ho daňový subjekt deklaroval v daňovom priznaní a v následnej daňovej kontrole preukazoval predloženými daňovými a účtovnými dokladmi. Nik nenamietal ani to, že ak správca dane po preskúmaní daňovým subjektom predložených dokladov a/alebo na základe vlastných zistení vyhodnotí posudzovanú transakciu, alebo niektoré jej aspekty ako pochybné, musí tieto pochybnosti daňovému subjektu oznámiť a vyzvať ho, aby sa k nim vyjadril, najmä aby neúplné údaje doplnil, nejasnosti vysvetlil a nepravdivé údaje opravil alebo pravdivosť údajov riadne preukázal (§ 46 ods. 5 Daňového poriadku).

33. Pochybnosti správcu dane i následné závery žalovaného v preskúmanom rozhodnutí nesmerujú k tomu, že by sa dodávky bukových prírezov žalobcovi neuskutočnili, teda že by ich žalobca v spolupráci s dodávateľom len predstieral, a teda uvádzal správcu dane do omylu, aby si mohol uplatniť odpočítanie dane z neuskutočených obchodov. Právny dôvod pre nepriznanie uplatneného nároku na odpočítanie dane vidí sťažovateľ v tom, že žalobca nepreukázal, že mu tovar dodala spoločnosť AGRODREVO s. r. o., pretože vtedajší konateľ dodávateľa T. T. poprel vykonanie akýchkoľvek obchodných aktivít za dodávateľskú spoločnosť. Sťažovateľ teda prakticky vylúčil možnosť, že by za dodávateľa mohol dodávky so žalobcom dojednať a uskutočniť bývalý konateľ P. L., ktorého mal na konanie za spoločnosť splnomocniť neskorší konateľ T. T., pričom sa vôbec nezaoberal skutočnosťou, že podpis T. T. na splnomocnení bol úradne overený na obecnom úrade obce Zubné. S ohľadom na výpoveď svedka T. žalobcovi ani neumožnil preukazovať okolnosti tvrdeného prevzatia tovaru od dodávateľa zamestnancom žalobcu T. V..

34. Veľký senát sa stotožňuje s názorom predkladajúceho senátu v tom, že samotná svedecká výpoveď štatutárneho zástupcu dodávateľa o tom, že sa nijako nepričinil o dodanie deklarovaného tovaru žalobcovi, nemusí stačiť a v okolnostiach prípadu ani nestačí pre spoľahlivý záver o nepreukázaní uplatneného nároku na odpočítanie dane. Rozpor predmetnej svedeckej výpovede s tvrdeniami žalobcu a predloženými dokladmi, ktoré nasvedčujú inej, v realite uskutočniteľnej verzii obchodnej transakcie, musí byť žalobcovi umožnené v konaní odstrániť vykonaním navrhnutých dôkazov a komplexným vyhodnotením skutkových zistení. Na žalobcovi totiž leží dôkazné bremeno, ako to sám konštatoval i sťažovateľ.

35. Pokiaľ teda sťažovateľ opiera svoje závery o to, že žalobca dôkazné bremeno neuniesol, musí mu predtým umožniť toto bremeno uniesť a vykonať ďalšie ním navrhované dôkazy, ak tieto smerujú k preukázaniu riadneho uskutočnenia dodávok. Veľký senát konštatuje, že výsluch P. L. na okolnosti prevodu obchodného podielu v spoločnosti AGRODREVO s. r. o. na tretiu osobu a následného splnomocnenia P. L. konať za spoločnosť aj po tomto prevode, ako aj výsluch T. V. na okolnosti žalobcom tvrdeného prevzatia tovaru na sklad žalobcu, a tiež vyhodnotenie dokladov o vykonaní prepravy tovaru na náklady spoločnosti AGRODREVO s. r. o., takýmito dôkazmi rozhodne sú.

36. Veľký senát na druhej strane súhlasí so sťažovateľom v tom, že zistenia správcu dane, najmä svedecká výpoveď T. T., boli celkom iste dôvodom pre vznik pochybností o pravdivosti žalobcom predložených dokladov a údajov v nich uvedených. Tieto objektívne podložené pochybnosti však po ich oznámení žalobcovi mali podľa zákona viesť k tomu, aby sa žalobcovi vytvoril priestor, aby vysvetlil nejasnosti a pravdivosť údajov riadne preukázal. Svedectvo T. T. totiž s ohľadom na ostatné žalobcom predložené doklady nemožno považovať za jednoznačný a nevyvrátiteľný dôkaz o neuskutočení dodávok tak, ako ich žalobca deklaroval. Žalobca totiž uskutočnenie obchodov preukazoval ďalšími dôkazmi o prevzatí tovaru žalobcom na sklad, o jeho preprave, ktoré sťažovateľ v podstate ignoroval a vybavil ich tým, že technicky je možné vyhotoviť akýkoľvek doklad.

37. Veľký senát podporuje sťažovateľa i v tom, že je nanajvýš neštandardné, že konateľ dodávateľa P. L. previedol svoj obchodný podiel v spoločnosti AGRODREVO s. r. o. na tretie osoby (najprv na H. Š. a potom na T. T.Č.), ktoré zjavne nemali v úmysle podnikáť a ani nevedeli, čo nadobúdajú a aké im z toho vyplývajú práva a povinnosti. Rovnako je podozrivé, keď bývalý konateľ a spoločník si ponechá oprávnenie konať za spoločnosť a nechá si od pravdepodobne nič netušiaceho nového konateľa a spoločníka podpísať plnomocnenstvo, osobitne za situácie, keď spoločnosť po zmene v osobe spoločníka a konateľa prestane spolupracovať so správcou dane a plniť si daňové povinnosti.

38. Z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že sťažovateľ si bez dostatočných dôvodov osvojil zistenia Kriminálneho úradu finančnej polície a prakticky iba na základe obsahu výpovede svedka T. uzavrel, že sa obchody neuskutočnili, pretože

na nich neparticipoval konateľ dodávateľa zapísaný v obchodnom registri.

Ako už bolo uvedené, daňové orgány nevenovali žiadnu pozornosť úradnému overeniu podpisu T. T. na plnej moci pre P. L. a stačilo im, že menovaný poprel pravosť svojho podpisu a udelenie plnomocnenstva, hoci sám uviedol, že nevie, aké dokumenty neznámemu mužovi podpisoval a urobil tak za odplatu bez toho, aby si čokoľvek overoval. O dôveryhodnosti jeho svedectva preto možno mať dôvodné pochybnosti.

39. Je treba však zároveň upozorniť, že úlohou správcu dane v danej veci nebolo skúmať pravosť listín či platnosť úkonov osôb konajúcich za zdaniteľné osoby, ale overiť či tvrdenia žalobcu a ním deklarované obchody, z ktorých si uplatnil odpočítanie dane na vstupe, zodpovedajú skutočnosti, a či nadobudnuté tovary použil na svoje zdaniteľné plnenia. Veľký senát dáva znovu do pozornosti, že žalobca vo vyjadrení k protokolu predložil okrem faktúr aj dodacie listy (hoci nepodpísané), označil osobu, ktorá mala tovar od dodávateľa prevziať, ďalej predložil doklady o čiastočných bezhotovostných úhradách faktúr a čiastkovom započítaní práv a záväzkov zmluvných strán a tiež doklady o uskutočnení prepravy tovaru a úhrade jej nákladov. Žiadne z týchto dokladov daňové orgány nevyhodnotili, len naznačili ich nehodnovosť. Nevykonali výsluch P. L. a T. V., ktorých výpovede sú vo vzťahu k podozrivým skutočnostiam relevantné a mohli objasniť uzavretie obchodov aj ich tvrdenú realizáciu.

40. Veľký senát kasačného súdu je toho názoru, že doterajšie skutkové zistenia správcu dane nepreukazujú, že spoločnosť AGRODREVO s. r. o. nemohla dodať žalobcovi bukové prírezy a ani neusvedčujú žalobcu, že by bol zapojený do protiprávneho konania smerujúceho k ujme na daňových príjmoch štátu z posudzovanej transakcie, či inej forme podvodného konania. Zo žiadnych zistení tiež nevyplýva, že by bol štatutárny zástupca žalobcu nedobromyseľný či neobozretný a že by vedel alebo mal vedieť o tom, že P. L. nebol pri uzavieraní obchodov oprávnený konať za dodávateľa.

41. Z uvedených dôvodov dospel veľký senát po preskúmaní veci k záveru, že kasačná sťažnosť sťažovateľa nie je dôvodná, a preto ju podľa § 461 SSP zamietol, pričom zároveň vyslovuje svoj právny názor pre potreby ďalších kasačných konaní v obdobných veciach tých istých účastníkov, ktoré doposiaľ nie sú skončené. Úlohou daňových orgánov bude v rozhodovacej praxi ďalej postupovať v súlade s vyššie opísanými právnymi závermi veľkého senátu kasačného súdu.“

25. Vychádzajúc z vyššie uvedených právnych názorov veľkého senátu, kasačný súd rozhodujúci v súdnej veci dospel k záveru, že kasačná sťažnosť sťažovateľa je dôvodná, a preto jej vyhovel. Osobitne v tejto súvislosti poukazuje kasačný súd na námietku sťažovateľa o neúplnosti zistenia skutkového stavu orgánmi verejnej správy v súdnej veci a nadväzujúce závery veľkého senátu vyjadrené v odseku 40. citovaného rozsudku („40. Veľký senát kasačného súdu je toho názoru, že doterajšie skutkové zistenia správcu dane nepreukazujú, že spoločnosť AGRODREVO s. r. o. nemohla dodať žalobcovi bukové prírezy a ani neusvedčujú žalobcu, že by bol zapojený do protiprávneho konania smerujúceho k ujme na daňových príjmoch štátu z posudzovanej transakcie, či inej forme podvodného konania. Zo žiadnych zistení tiež nevyplýva, že by bol štatutárny zástupca žalobcu nedobromyseľný či neobozretný a že by vedel alebo mal vedieť o tom, že P. L. nebol pri uzavieraní obchodov oprávnený konať za dodávateľa.“).

26. Z dôvodu hospodárnosti a rýchlosti konania, ako aj ochrany práv a právom chránených záujmov sťažovateľa, rozhodol kasačný súd vo veci postupom podľa § 462 ods. 2 SSP, t.j. zamietajúci rozsudok krajského súdu zmenil tak, že obe rozhodnutia daňových orgánov zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

27. O nároku na náhradu trov konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 2 SSP v spojení s § 167 ods. 1 a § 175 ods. 1 SSP tak, že sťažovateľovi ako úspešnému účastníkovi konania priznal nárok na náhradu trov konania pred krajským súdom i kasačným súdom v plnom rozsahu. V zmysle § 175 ods. 2 SSP v spojení s § 467 SSP bude o výške náhrady trov konania rozhodnuté samostatným uznesením krajského súdu.

28. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu n i e j e prípustný opravný prostriedok.